

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedIn forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

מספר בקשה: 27

בפני כבוד השופטת מיכל עמית - אניסמן

1. LinkedIn Corporation
2. LinkedIn Ireland

המבקשות

נגד

1. איתי לנואל
2. חגית לנואל

המשיבים

החלטה

1 בקשה לביטול היתר המצאה מחוץ לתחום.

השתלשלות האירועים

- 2
3
4 1. המבקשת 1 הינה חברה אמריקאית ציבורית המאוגדת בארה"ב ומשרדיה בקליפורניה
5 שבארה"ב, והיא חברת האם של קבוצת חברות בינלאומיות המפעילות רשת חברתית מקוונת
6 בתחום המקצועי, הידועה בכינויה LinkedIn, שתכליתה מתן פלטפורמה המאפשרת יצירת
7 קשרים מקצועיים ועסקיים בין החברים ברשת.
8 2. המבקשת 2 הינה חברה בקבוצת LinkedIn שמקום מושבה באירלנד והיא אחראית לנהל את
9 פעילות רשת LinkedIn באירופה, המזרח התיכון ואפריקה.
10 3. השירות המרכזי שניתן ברשת LinkedIn מאפשר לכל אדם ליצור פרופיל אישי ומקצועי וליצור
11 באמצעותו קשרים עסקיים וחברתיים עם עמיתים בתחום המקצועי ברחבי העולם.
12 4. על מנת להיות חבר ברשת LinkedIn, וכתנאי מקדמי לכך, נדרש מכל משתמש לבצע הליך
13 הרשמה לשירות, הכולל חתימת הסכם שימוש בין הנרשם לבין המבקשות, או מי מהן (להלן:
14 "הסכם השימוש"). הסכם השימוש כולל גם את מדיניות הפרטיות במסגרתה מפורטים אילו
15 סוגי מידע נשמרים במערכת, והם כוללים את המידע הנדרש לשם רישום לרשת LinkedIn
16 והמידע הכלול בפרופיל הנרשם.
17 5. המשיב 1 הינו מנוי באתר LinkedIn ומבקש במסגרת הגשת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית
18 לייצג את כל משתמשי LinkedIn בישראל.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedIn forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 המשיבה 2 איננה מנויה באתר LinkedIn ומבקשת לייצג את "כל בעלי תיבות הדוא"ל שקיבלו
- 2 הזמנה מטעם LinkedIn להצטרפות לאתר מבלי שהסכימו לכך, מאז כניסתו של סעיף 30א
- 3 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 לתוקפו (להלן: "חוק התקשורת").
- 4 המשיבים טוענים במסגרת בקשת האישור, בקצירת האומר, כי המבקשות פעלו בניגוד לחוק
- 5 הגנת הפרטיות, התעשרו שלא כדין, פעלו בחוסר תום לב לכריתת חוזה, וכן אחראיות למשלוח
- 6 דיורר זבל בניגוד לחוק התקשורת, זאת שעה שהמבקשת 1 שולחת בניגוד להתחייבותה, כך
- 7 נטען, שתי הודעות דואר אלקטרוני נוספות מעבר לאישור חד פעמי שניתן במהלך ההרשמה,
- 8 לאנשי הקשר של החבר הנרשם, זאת ללא קבלת רשותו.
- 9 עוד טוענים המשיבים, כי בניגוד להתחייבותה המפורשת של LinkedIn, היא אוגרת מידע פרטי
- 10 של המשתמש ושומרת אותו במאגריה.
- 11 ביום 4.2.15 הגישו המשיבים בקשה לאישור תובענה ייצוגית ותובענה ייצוגית כנגד המבקשת 1,
- 12 ונד בבד עתרו למתן היתר המצאה מחוץ לתחום למבקשת 1.
- 13 בהחלטה מיום 9.2.15 נעתרה כבוד השופטת שמולביץ לבקשה למתן היתר המצאה מחוץ לתחום
- 14 למבקשת 1.
- 15 ביום 20.9.15 הגישה המבקשת 1 בקשה לביטול היתר המצאה. ביום 23.11.2015 הגישו
- 16 המשיבים בקשה לתיקון בקשת האישור והתובענה הייצוגית על דרך של צירוף המבקשת 2
- 17 לתובענה.
- 18 ביום 21.3.16 הוריתי כי נוכח הגשת כתבי הטענות המתוקנים, יש להגיש בקשה מתוקנת למתן
- 19 היתר המצאה מחוץ לתחום ביחס לשתי המבקשות. בקשה כאמור הוגשה, וביום 9.5.16 ניתנה
- 20 החלטה המתירה המצאה מחוץ לתחום באשר לשתי המבקשות. ביטולה של החלטה זו מתבקש
- 21 במסגרת הבקשה דנן.
- 22 נוכח בקשת המבקשות לחקור את משיבים על תצהיריהם, התקיים ביום 26.2.17 דיון בנוכחות
- 23 הצדדים, במהלכו חקרו המבקשות את המשיבים. לאחר הדיון הגישו הצדדים את סיכומיהם.

טענות המבקשות

- 24
- 25
- 26 המבקשות טוענות בקליפת אגוז (בבקשה האוחזת 43 עמודים) כי לבית משפט זה אין סמכות
- 27 שיפוט בכל הנוגע לתביעת המשיב 1 וכל מנויי לינקדאין בישראל (להלן: "הקבוצה הראשונה")
- 28 באשר אין למשיב 1, כמו לכל יתר חברי קבוצה זו, כל חוזה או יריבות עם המבקשת 1, אלא אך
- 29 עם המבקשת 2, שכן על פי הסכם השימוש, למי שאינו תושב ארה"ב אין יחסים חוזיים עם
- 30 המבקשת 1, אלא עם המבקשת 2, שעימה נכרת חוזה השימוש באתר LinkedIn.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedIn forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

15. כמו כן, לטענתך, למשיב 1 אין עילת המצאה כנגד המבקשת 1 בהתאם להוראות תקנה 500(4) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד – 1984 (להלן: "התקנות"), שעה שאין כל חוזה בינו לבין המבקשת 1. בנוסף, בהסכם עם המבקשת 2 נקבע כי חלים דיני מדינת קליפורניה, ומכאן שלא חלים דיני מדינת ישראל, כאמור בהוראות תקנה 500(4)(א) לתקנות.
16. בהיעדר חוזה, כאמור לעיל, טוענות המבקשות, כי אין אף עילת המצאה למבקשת 1 בהתאם להוראות תקנה 500(5) לתקנות. כמו כן, גם ביחס למבקשת 2, לא הובאה לשיטתן כל ראשית ראיה לכך שהסכם ההתקשרות הופר על ידה, ומשכך עילת המצאה זו לא מתקיימת.
17. המבקשות מוסיפות וטוענות, כי אין כל עילת המצאה בהתאם להוראות תקנה 500(7) לתקנות, שעה שלא פורט בבקשה מהם אותם מעשים או מחדלים המצדיקים מתן היתר המצאה לפי תקנה זו. לטענתך, למבקשות אין כל פעילות בישראל, אין להן עובדים בישראל או שרתים ואמצעים טכנולוגיים אחרים, ומשכך כל מעשה או מחדל המיוחס להן נעשו מחוץ לישראל.
18. עוד טוענות המבקשות כי אין סמכות שיפוט בכל הנוגע לתביעת המשיבה 2 וחברי הקבוצה אותה היא מייצגת (להלן: "הקבוצה השנייה"), שעה שאין לחוק התקשורת תחולה אקסטרטוריאלית, ולכן אין כל עילת המצאה בהתאם לתקנה 500(7) לתקנות.
19. לטענתך, חוק התקשורת בא להסדיר שיגור של דברי פרסומת, ולא קבלה של דברי פרסומת, וכן אין בכוונתו להסדיר שיגור של דברי פרסומת מחוץ לישראל. מאחר ולטענתך של המבקשות אין להן כלל שרתים בישראל, אזי הן מעולם לא פרסמו בכל דרך שהיא ולא שלחו מיילים בישראל.
20. משכך, טוענות המבקשות, מאחר וחוק התקשורת אינו חל על פעילותן המתרחשת מחוץ לישראל, הרי שאין כל עילת תביעה טובה למשיבה 2 ולקבוצה השנייה כנגדן, ואין שאלה רצינית שיש לדון בה.
21. בנוסף, טוענות המבקשות, כי ההודעות המשוגרות על ידי המבקשת 2 מגיעות לנמענים בעשרות מדינות בכל רחבי העולם, וכי אין ביכולתה לדעת לאיזו מדינה הגיע מייל הנשלח על ידה, ואין היא יכולה להתאים עצמה לדינים המקומיים במדינה הנמענת.
22. לבסוף, טוענות המבקשות, כי שעה שהן חברות זרות (חברה אמריקאית וחברה אירית), שאין להן משרדים או עובדים בישראל, לא הוקם על ידן אתר אינטרנט ישראלי, ואף השרתים שלהן אינם ממוקמים בישראל, הרי שהפורום הנאות איננו מדינת ישראל. עוד טוענות המבקשות בהקשר זה, כי בהתאם להסכם השימוש באתר LinkedIn סמכות הדין היא לבתי המשפט בארה"ב והדין החל הוא הדין של מדינת קליפורניה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

טענות המשיבים

- 1
- 2 23. המשיבים טוענים במסגרת תגובתם לבקשה, כי בקשת המבקשות לביטול היתר המצאה איננה
3 נתמכת בתצהיר, ומשכך הטענות העובדתיות שנטענו במסגרת בקשה זו נעדרות כל משקל. עוד
4 טוענים המשיבים, כי מתקיימות שלוש עילות המצאה שעה שהחווה שנכרת עם המשיב 1 נעשה
5 בתחום המדינה. כמו כן, לטענתם, המבקשות לא הצביעו על חלוקת תפקידים בין לבין עצמן
6 ויש לראותן כמי שפועלות בצוותא חדא להענקת השירותים למשתמשים.
- 7 24. באשר להוראות תקנה 500(5) לתקנות, טוענים המשיבים, כי הפרת החווה על ידי המבקשות
8 נעשתה תוך שימוש במידע פרטי של אזרחי ישראל ומיקומם של שרתי המבקשות אינו מוריד
9 ואינו מעלה לענין מקום ההפרה, הוא מדינת ישראל.
- 10 25. עוד טוענים המשיבים, כי המעשים או המחדלים המיוחסים למבקשות, שעה ששלחו דואר
11 אלקטרוני ללא קבלת הסכמת הנמענים, נכנסו באופן אקטיבי לתיבות הדואר האלקטרוני
12 שלהם וקצרו משם נתונים, ואף שמרו פרטי מידע של המשתמשים, בניגוד להתחייבויותיהם,
13 הינם מעשים או מחדלים שבוצעו בתחום המדינה, ומשכך קמה להן עילת המצאה בהתאם
14 להוראות תקנה 500(7) לתקנות.
- 15 26. באשר לעילת התביעה, טוענים המשיבים כי התביעה הינה ראויה, זאת שעה שלא יכול להיות
16 חולק כי אין זו תביעת סרק. כמו כן, לטענת המשיבים פרשנותן של המבקשות את הוראות חוק
17 התקשורת מרוקנת מתוכן את הוראותיו, ומכל מקום שאלה זו תוכרע במסגרת התובענה לגופה.
- 18 27. לבסוף, טוענים המשיבים, כי הפורום הנאות הינו ישראל שעה שהמבקשות מספקות שירותים
19 לקהילה גדולה של משתמשים בישראל ואין כל זיקה בין ציבור משתמשים זה לבית המשפט
20 בקליפורניה.

תשובת המבקשות

- 21
- 22
- 23 28. לטענת המבקשות בתשובתן, נטל ההוכחה מוטל על המשיבים, המבקשים לגרור אותן, חברות
24 זרות, להתדיינות בישראל. על פי ההלכה, המשיבים הם שצריכים להוכיח קיומו של קשר
25 לישראל. כמו כן, נקבע בפסיקה, כי בבקשה לביטול היתר המצאה מחוץ לתחום אין חובה על
26 מבקש הביטול להגיש תצהיר. משכך, המבקשות אינן צריכות להוכיח היעדר קשר לישראל,
27 אלא המשיבים הם אלה שצריכים להוכיח פוזיטיבית קיומו של קשר כאמור.
- 28 29. עוד טוענות המבקשות, כי המשיבים מעלים טענות שונות, אשר לא הוכחו, והינן רחוקות
29 מהמציאות. כך למשל, טוענות המבקשות, טענת המשיבים, לפיה המבקשות נכנסו באופן
30 אקטיבי לתיבות הדואר של המבקשים וקצרו מהן נתונים הינה טענה עובדתית שלא נתמכה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 בתצהיר או בחוות דעת מומחה, ואין בה ולו שמץ של אמת. כך גם לגבי טענת המשיבים, לפיה
2 בין הצדדים נכרת חוזה עליו חלים דיני מדינת ישראל, לפי כתבו או מכללא.
3 30. המבקשות מוסיפות וטוענות כי המשיבים עצמם מודים, כי למבקשות אין עובדים בישראל,
4 משרדים בישראל, שרתים בישראל, אתר אינטרנט בעברית וכיו"ב.

המסגרת הנורמטיבית

5
6 31. המצאה מחוץ לתחום השיפוט נדרשת מקום שהנתבע אינו כפוף לשיפוט המדינה מחמת שאינו
7 מצוי בגבולותיה, ובית המשפט אינו יכול לרכוש בעניינו סמכות שיפוט באחת מדרכי ההמצאה
8 הקבועות בפרק ל"ב לתקנות. הוראת תקנה 500 לתקנות עניינה ב"המצאה מחוץ לתחום
9 השיפוט" ובה נקבעה רשימה סגורה של עילות, אשר בהתקיים אחת מהן לפחות מוסמך בית
10 המשפט להרחיב את יריעת השיפוט בדרך של מתן היתר להמצאת הזמנה לדין מחוץ לגבולות
11 המדינה לנתבע הזר.
12

13 32. על המבקש היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט להראות כי עניינו בא למצער בגדר אחת העילות
14 המנויות בתקנה 500 לתקנות, וכי עומדת לו עילה לגופו של ענין - "תביעה הראויה לטיעון" -
15 "שאלה רצינית" שיש לדון בה. בעניין זה רמת ההוכחה הנדרשת נמוכה מזו שבהליך האזרחי
16 וכל תכליתה למנוע הרחבת סמכות השיפוט בתביעות שהינן טורדניות או תביעות סרק.

17 33. בהתקיים אחת או יותר מהחלופות המנויות בתקנה 500 לתקנות רשאי בית המשפט להתיר
18 המצאת כתבי בי-דין אל מחוץ לתחום המדינה - רשאי בית המשפט, אך אינו חייב.

19 34. לבית המשפט מסורה סמכות שבשיקול דעת אם להתיר את ההמצאה, כאשר בין שיקוליו יביא
20 את שאלת "נאותות הפורום" - האם בית המשפט הישראלי הוא הפורום הנאות לדין בתובענה.
21 במלים אחרות: גם בהתקיים אחת מהעילות המנויות בתקנה 500 לתקנות, המאפשרות רכישת
22 סמכות שיפוט בינלאומית, עדין רשאי בית המשפט שלא להפעיל סמכותו אם שוכנע על ידי בעל
23 הדין הזר כי בית המשפט בישראל אינו הפורום הנאות להתדיינות שבין הצדדים. שאלת
24 "נאותות הפורום" תוכרע על יסוד בחינת מכלול הנסיבות, לרבות מירב הזיקות.
25

גדר המחלוקת

26
27 35. הצדדים חלוקים לגבי התקיימות התנאים למתן היתר המצאה שהם עילת ההמצאה, עילת
28 התובענה והפורום הנאות.

29 36. אדון ואכריע במחלוקות לעיל כסדרן, ראשונה – ראשונה ואחרונה - אחרונה.
30
31
32

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

עילת המצאה לפי תקנה 500 (7) לתקנות

37. אתחיל דווקא בשאלה האם עמדו המשיבים בתנאי הוראת תקנה 500 (7) לתקנות, הקובעת כי:
"רשאי בית המשפט או רשם שהוא שופט, להתיר המצאת כתב בי-דין אל מחוץ לתחום המדינה באחת מאלה: ...
(7) התובענה מבוססת על מעשה או על מחדל בתחום המדינה;"

38. תחילה, נשאלת השאלה האם במקרה דנן עסקינן במעשה בתחום המדינה אם לאו. בכל הנוגע לתקנה 500(7) לתקנות אכן צודקות המבקשות כי המונחים "מעשה" או "מחדל" פורשו על ידי בתי המשפט בפסיקה רבה כך שלא די בקרות הנוק ב"מחל" פורשו על ידי המצאה מחוץ לתחום, אלא נדרש כי המעשה או המחדל אירעו בישראל (ראו רע"א 8195/02 שטרית נ' SHARP CORPORATION, פ"ד נח (1) 193). עוד נקבע בפסיקה, כי הדרישה למעשה או מחדל מתייחסת לבעל דין שאליו מתבקשת ההמצאה אל מחוץ לתחום השיפוט (ראו ע"א 565/77 מזרחי נ' NOBELS EXPLOSIVES CO. LTD, פ"ד ל"ב (2) 115).

39. ההלכה כי לא די בקרות הנוק בישראל על מנת להצמיח עילה למתן היתר המצאה מחוץ לתחום לפי תקנה 500(7) נותרה בעינה על אף הביקורת עליה (ראו רע"א 6403/14 שירות מזור א' לתיקון ושפוף מוצרי חשמל ביתיים בע"מ נ' WHIRLPOOL EURPE S.R.L. ITALY (פורסם בנבו, 7.1.2015)).

40. במקרה דנן, עסקינן בטענות לפגיעה בפרטיות, להפרת חוק התקשורת ולעשיית עושר שלא במשפט, שכן, כנטען, המבקשות עושות שימוש בפרטי המשתמשים החדשים, תוך פגיעה בפרטיותם, חרף האמור בהסכם השימוש, וכן בעלי תיבות דואר אלקטרוני, אשר לא נרשמו לאתר אלא פרטיהם נקצרו מתיבות הדואר של המשתמשים החדשים, מקבלים דואר אלקטרוני מהמבקשות מבלי שנתנו את הסכמתם.

41. אין בידי לקבל טענת המבקשות, לפיה המעשים או המחדלים המיוחסים להן לא בוצעו בישראל. סבורתני כי בעידן האינטרנטי, די בכך כי הפעולה נשוא התובענה, קרי משלוח הדואר האלקטרוני, בוצעה עבור או עם ישראלים, על מנת להקים עילת המצאה מכוח הוראות תקנה זו. אין מקום לקבל את הטענה, לפיה קבלת הדואר האלקטרוני נשוא התובענה בישראל משמעה כי אך הנוק נגרם בישראל, ולא המעשה או המחדל. במילים אחרות: קבלת הדואר האלקטרוני בישראל משמעה כי המעשה נעשה בישראל.

42. בית המשפט העליון עמד על משמעות משלוח דואר אלקטרוני לישראל לעניין דיני ההמצאה וקבע כי:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 "כאשר מדובר בשני צדדים למשא ומתן הנפגשים סביב שולחן, ברורה מאליה
2 התשובה לשאלה היכן התנהל המשא ומתן. אולם, פעמים רבות אין הדברים
3 מתנהלים כך בעולם המודרני. בעולם זה, על אמצעי התקשורת הקיימים בו,
4 קשה לעיתים לקבוע היכן מתנהל משא ומתן, והיכן השתכלל חוזה. כך,
5 ביכולתם של צדדים לנהל משא ומתן באמצעות טלפון, פקסימיליה ודואר
6 אלקטרוני, תוך שימוש בכל אחד מאלה או בכלם יחדיו. אפשרות נוספת שיש
7 להזכירה הינה שיחת וידאו מרובת משתתפים, כאשר כל משתתף נמצא
8 במדינה אחרת. במצבים הנזכרים מתעוררות שאלות באשר למקום כריתת
9 החוזה. בענייננו, אין אנו עוסקים בשאלת מקום הכריתה, אלא בשאלה היכן
10 בוצע המעשה, שהיווה לכאורה ניהול משא ומתן בחוסר תום לב. המערערת
11 סומכת את טיעוניה, כאמור, בעיקר על הודעות דוא"ל שנשלחו אליה ארצה. די
12 בכך על מנת שנאמר כי נתמלאה הדרישה שבתקנה 500(7) באשר למקום
13 המעשה". (הדגשה לא במקור).

14 (ע"א 9725/04 אשבורן חברה לסוכנויות ומסחר בע"מ נ' CAE Electroics
15 Ltd (פורסם בנבו, 4.9.2007) – להלן: "הלכת אשבורן").

16 43. לטענת המבקשות, אין להקיש מהלכת אשבורן לענייננו, שכן בהלכת אשבורן קבע בית המשפט
17 העליון כי ניתן לראות בהודעות דואר אלקטרוני שהוחלפו במסגרת משא ומתן משום מעשה או
18 מחדל שבוצעו במדינת ישראל, שעה שעילת התביעה באותו עניין הייתה ניהול משא ומתן בחוסר
19 תום לב, בעוד שבנייננו, לא התקיים מעשה או מחדל בישראל בקשר עם ה"אקט" של עשיית
20 העושר שלא כדין המיוחס למבקשות, שהיא העילה הרלוונטית במקרה זה.

21 44. אין בידי לקבל את פרשנות זו של המבקשות להלכת אשבורן. בית המשפט העליון קבע מפורשות
22 כי אמצעי התקשורת בעידן המודרני מקשים על הקביעה היכן נעשה המעשה או המחדל
23 המקימים את עילת התובענה, וכי לשם כך, ניתן להתבסס על הודעת דואר אלקטרוני. משנקבע
24 כאמור, כי ניתן לקבוע את מיקום המעשה או המחדל על סמך הודעת דואר אלקטרוני, יפה
25 קביעה זו גם לענייננו.

26 45. דומה כי הפעילות בעולם הווירטואלי, ובכללה באינטרנט ובאמצעות הדואר האלקטרוני, חוצה
27 גבולות. על בית המשפט להתאים את הוראות החוק למציאות המתפתחת ולהגיע למסקנות,
28 המתיישבות עם החוק הקיים, הקידמה וההיגיון גם יחד. משכך, אין עוד מקום לשיטתי
29 להשקפה מצומצמת, ולפיה מקום משלוח הדואר האלקטרוני או מקום הימצאם של השרתים
30 הוא מקום המעשה. המעשה, לשיטתי, מתפרס גם על מקום קבלתו של המייל על ידי הנמען, קרי
31 ישראל. (השוו: ת.א. (מחוזי ת"א) 30847-12-13 OLIVIER CIAPPA נ' דדון (פורסם בנבו,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 (8.6.2014), וכן ת.צ. (ת"א) 19529-06-14 חוטה נ' **Booking.com B.V** (פורסם בנבו, 3.2.2017)
2 (להלן: "עניין בוקינג").
- 3 46. משכך, יש לקבוע כי תובענה המבוססת על משלוח דואר אלקטרוני לנמען ישראלי, אשר נטען
4 לגבי השולח כי הוא מפר חוק ישראלי, באה בגדרה של תקנה 500 (7) לתקנות.
- 5 47. לאחרונה ניתן פסק דינו של כב' השופט אמיר בבית משפט זה בע"ר 8048-04-16, ע"ר 8048-04-16,
6 ע"ר 8606-04-16, ע"ר 87262-04-16 **הצלחה התנועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת**
7 **נ' AU Optronic corporation ואח'** (פורסם בנבו, 29.12.2016) (להלן: "עניין הצלחה"), הדן
8 בתחולת תקנה 500(7) לתקנות. בפסק הדין דחה בית המשפט את טענות התובעת, לפיהן יש
9 לראות "בהשפעה" בישראל של הסדר כובל אותו עשו הנתבעות, כאחד מרכיבי "המעשה
10 בישראלי" של הנתבעות לצורך תחולת תקנה 500(7), זאת מקום בו הנתבעות לא כיוונו את "כל
11 כולו" של ההסדר הכובל לשוק הישראלי, ולמעשה כלל לא מכרו לשוק הישראלי, ולאף אחת
12 מהן אין פעילות בישראל. דומה כי הקו שהנחה את בית המשפט בעניין זה הינו מידת הקשר
13 והמרחק של המעשה או המחדל הנטענים מהשוק הישראלי. בעוד שבעניין הצלחה, כאמור,
14 ההסדר הכובל שעשו הנתבעות לא כוונו לשוק הישראלי, והחברות כלל לא מכרו את מוצריהן
15 במישרין לשוק הישראלי, הרי שבענייננו, המבקשות עשו שימוש בעצמן בפרטיהם של
16 משתמשים ישראלים ואנשי הקשר שלהם, ושלחו הודעות דוא"ל לאנשי הקשר הללו, אשר גם
17 הם תושבי ישראל, תוך פגיעה בפרטיותם, לכאורה וכנטען, של המשתמשים הישראלים, והפרה
18 לכאורה את החוק הישראלי. משכך, הרי שבמובחן מעניין הצלחה, סבורה אני כי למשיבים קמה
19 עילת המצאה בהתאם לעילה הקבועה בתקנה 500(7) לתקנות.
- 20 48. זאת ועוד, לטענת המבקשות, למשיב 1 אין כל יריבות עם המבקשת 1, שעה שעל פי הסכם
21 השימוש למי שאינו תושב ארה"ב אין כל יחסים חוזיים עם המבקשת 1, אלא עם המבקשת 2,
22 ומשכך, ברי כי אין עילת המצאה של בקשת האישור והתובענה הייצוגית לידי המבקשת 1.
- 23 49. בהקשר זה, טוענות המבקשות, כי המשיב 1 העיד בחקירתו כי אין בידיו כל ראיה לכך
24 שהמשיבות פועלות בצוותא חדא, ומשכך לא הוכיח כי יש לו יריבות כלשהי עם המבקשת 1,
25 ובוודאי שלא עמד בנטל להוכיח התנאים הנדרשים לשם מתן היתר המצאה מחוץ לתחום כלפי
26 המבקשת 1 (ראו עמ' 7 לפרוטוקול הדיון מיום 26.2.17, בשורות 15-17).
- 27 50. אין בידי לקבל טענה זו. ראשית, עילת המצאה לה טוענים המשיבים בהתאם לתקנה 500(7)
28 לתקנות אינה עילה חוזית, אלא עילה של פגיעה בפרטיות, הפרת חוק התקשורת ועשיית עושר
29 שלא במשפט. לטענת המשיבים, על מנת למקסם את מקורות הכנסתן, על המבקשות להרחיב
30 את היקף פעולתן ככל הניתן. הרחבת מאגר המשתמשים מעלה את פוטנציאל הרווח של

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 המבקשות. לעניין זה אין כל הבחנה בין המבקשת 1 למבקשת 2. ודוק, נוכח היותה של המבקשת
2 2 חברת בת של המבקשת 1, ברי כי כל רווח שיגרם למבקשת 2, יועיל גם למבקשת 1.
- 3 51. כאמור לעיל, המבקשות מוסיפות וטוענות, כי למשיבה 2 כלל אין עילת תביעה כנגדן, או כנגד מי
4 מהן, שכן להוראת סעיף 30א לחוק התקשורת אין תחולה אקסטרטוריאלי. זאת ועוד, לטענת
5 המבקשות, המשיבה 2 הודתה בחקירתה כי היא עושה שימוש בכתובת דוא"ל בינלאומית, כך
6 שלא ניתן לדעת שמקומה בישראל וניתן לגשת אליה מכל מקום בעולם. לפיכך, טוענות
7 המבקשות, אין כל היגיון בהחלת חוק התקשורת לפי מקום קבלת ההודעה, הואיל ולמשגר
8 ההודעה אין כל שליטה על מקום הקבלה. מנגד, טוענים המשיבים, כי פרשנות המבקשות לסעיף
9 30א לחוק התקשורת תוביל לתוצאה אבסורדית, לפיה אם גורם כלשהו, מקומי או זר, שולח
10 למאות אלפי תיבות דוא"ל של משתמשים ישראלים הודעות "זבל", מחוץ לגבולות המדינה, חוק
11 התקשורת לא יחול עליו. אם תתקבל פרשנות זו, טוענים המשיבים, יתרוקן סעיף 30א לחוק
12 התקשורת מתוכן.
- 13 52. בהקשר זה יצוין, כי כאמור, עילת ההמצאה לה טוענים המשיבים על פי תקנה 500(7) לתקנות
14 אינה מתבססת אך על הטענה בדבר הפרת סעיף 30א לחוק התקשורת, אלא אף בשל טענת
15 המשיבים לעשיית עושר שלא במשפט מצידן של המבקשות. טענה זו תקפה גם בכל הנוגע לעילת
16 התביעה של המשיבה 2 והקבוצה אותה היא מייצגת, ומשכך, מתייטר הצורך לדון בפרשנות
17 סעיף 30א לחוק התקשורת ותחולתו מחוץ לתחום השיפוט.
- 18 53. טענותיהם של המבקשות והמשיבים בנוגע לתחולת סעיף 30א לחוק התקשורת, מקומן להתברר
19 במסגרת הדיון בבקשה לאישור התובענה הייצוגית, ולא במסגרת הבקשה דנן. למעלה מן הצורך
20 אציין לענין זה, כי חוק התקשורת, בחר את מודל ה-opt in, הקיים באיחוד האירופי לשם
21 התמודדות עם תופעת ה-spam. לפי מודל זה חל איסור על משלוח הודעות פרסומת בשיווק
22 ישיר, כהגדרתן בחוק התקשורת, אלא אם כן ניתנה לכך הסכמת הנמען מראש, זאת בשונה
23 ממודל ה-opt out, הקיים בארה"ב, לפיו ניתן לשלוח הודעות פרסומת בשיווק ישיר, אלא אם כן
24 הודיע הנמען כי הוא מסרב לקבל הודעות כאמור (ראו דברי ההסבר להצעת חוק התקשורת (בזק
25 ושידורים) (תיקון מס' 33), התשס"ה-2005, ה"ח הממשלה 886). בשלב זה של בירור התובענה,
26 קרי דיון בסוגיית ההמצאה מחוץ לתחום, אין למנוע את בירורה של התובענה נוכח טענתם של
27 המשיבים לפיה היה על המבקשות, המשווקות את שירותיהן לקהל ישראלי, לבדוק מהו הדין
28 החל בישראל.
- 29 54. יתר הטענות המועלות בבקשת המבקשות, לפיהן לא הוכח כי הפרו את פרטיות המבקשים, או
30 כי התעשרו שלא כדין על חשבונם, גם הן מקומן להתברר במסגרת הדיון בבקשה לאישור
31 תובענה ייצוגית.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 55. משקבעתי כי קיימת עילת המצאה אחת, בהתאם לתקנה 500(7) לתקנות, אין צורך להידרש
2 ליתר עילות ההמצאה הנטענות על ידי המבקשות.
3

"עילת התובענה" – "שאלה רצינית" שיש לדון בה

4
5 56. תובע המבקש היתר ההמצאה מחוץ לתחום השיפוט נדרש להראות שעומדת לו עילת תובענה
6 לגופו של עניין. עליו לשכנע את בית המשפט, שמתעוררת "שאלה רצינית שיש לדון בה". כאשר
7 המטרה היא לוודא, שהתובענה אינה טורדנית ואינה תובענת סרק. זהו סטנדרט נמוך יותר
8 ממידת ההוכחה הנדרשת לגבי עילת ההמצאה, שהיא כשלעצמה נמוכה מרמת ההוכחה הנדרשת
9 בהליך אזרחי רגיל (הלכת אשבורן, פסקה 7).

10 57. המבחן "הרגיל" לגבי השאלה, האם יש לתובע עילת תובענה לכאורה הוא, "האם התובע זכאי
11 לקבל את הסעד המבוקש על ידיו, בהנחה שיוכיח את העובדות הכלולות בתביעתו" (אורי גורן,
12 סוגיות בסדר דין אזרחי, עמ' 170-172 (מהדורה עשירית, 2009). כאשר כתב התביעה אינו מגלה
13 עילת תובענה לכאורה, ניתן להורות על מחיקת כתב התביעה על הסף. בנוסף, בית המשפט רשאי
14 למחוק כתב תביעה על הסף כאשר נראה לו "מתוך הכתב", שהתובענה טורדנית או קנטרנית.

15 58. בעניינינו, טוענים המשיבים, כי המבקשות הפרו את התחייבויותיהן ושלחו דוא"ל לאנשי הקשר
16 של חברי הקבוצה הראשונה, מבלי שהתקבלה לכך הסכמתם, תוך הפרת פרטיותם, עשיית עושר
17 שלא כדין, הפרת החוזה בין הצדדים, והפרת הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת. כמו כן,
18 טוענים המשיבים, כי בניגוד להתחייבותן, אוגרות המבקשות מידע פרטי של המשתמשים.
19 בנסיבות אלה, סבורתני, כי הבקשה לאישור התובענה הייצוגית מגלה עילת תובענה לכאורה
20 ומעוררת "שאלה רצינית שיש לדון בה" ובוודאי, שלא ניתן לומר, שמדובר בתובענת סרק או
21 בתובענה טורדנית.

22 59. בהקשר זה יצוין, כי לטענת המשיבים, כנגד המבקשת 1 הוגשה תביעה ייצוגית בשם אזרחי
23 ותושבי ארה"ב בגין התנהגותה, כפי שמתוארת בבקשה לאישור תובענה ייצוגית. בית המשפט
24 הפדראלי של המחוז הצפוני במדינת קליפורניה דחה שתי בקשות סילוק על הסף של התביעה
25 הייצוגית, וקבע כי המבקשת 1 הולכה שולל את המשתמשים החדשים כאשר, בין היתר, שלחה
26 שתי הזמנות נוספות לנמעני הדוא"ל של המשתמשים החדשים, בלא שניתנה לה הסכמה לעשות
27 כן. בעקבות החלטת בית המשפט בארה"ב, הגיעו הצדדים לפשרה. נוכח טענה זו, אשר לא
28 נסתרה על ידי המבקשות, ברי כי לא ניתן לומר שהתובענה דנן, אשר נסיבותיה דומות לאלו של
29 התובענה שהוגשה בארה"ב, הינה תביעה טורדנית או קנטרנית.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedIn forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 60. ויוזכר, במסגרת הליך זה של מתן היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט אין בית המשפט נדרש
2 "לדיון מלא ומקיף בעילת התובענה, כפי שעוד ייעשה בגדר ההליך העיקרי, אם היתר
3 ההמצאה יעמוד על כנו" (הלכת אשבורן, לעיל).
4 61. באשר למעמדם של המשיבים לייצג את הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג הרי שדומה כי אף
5 סוגיה זו יש לבחון במסגרת הליך האישור ולא במסגרת בקשה מוקדמת זו לביטול היתר
6 המצאה מחוץ לתחום. כל הנדרש בשלב זה הוא להראות שאין מדובר בתביעת סרק, ודומה כי
7 נוכח האמור לעיל לא יכול להיות חולק על כך.

נאותות הפורום

- 8
9
10 62. מכל מקום, גם לאחר שמולאו התנאים הנ"ל, עדיין נתון לבית המשפט שיקול הדעת האם
11 להתיר את ההמצאה, ועליו לבחון האם אכן הפורום בישראל הוא הפורום הנאות לדון בתובענה,
12 בהשוואה לפורום אחר (הלכת אשבורן לעיל, פסקה 6 וההפניות שם; רע"א 2939/13 זיל פלדמן
13 נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ, פסקה ח' (פורסם בנבו, 19.5.2013); רע"א 1056/10 קווי אשראי
14 לישראל שרותים פיננסיים משלימים בע"מ נ' אליעד (פורסם בנבו, 20.7.2010)).
15 63. לצורך בחינת תחולתה של דוקטרינת הפורום הלא נאות, על בית המשפט לבחון האם הפורום
16 המקומי הוא "הפורום הטבעי", או שקיים פורום טבעי זר בעל סמכות לדון בתובענה (ראה: ע"א
17 4025/13 נייגל וויליאם נ' Deutsche Telekom ag, (פורסם בנבו, 6.11.2014) (להלן: "פרשת
18 נייגל וויליאם"); ע"א 3999/12 אלצר בע"מ נ' LINAK A/S (פורסם בנבו, 20.1.2014)).
19 64. ברע"א 1785/15 Alison Transport Inc. נ' Cosco Container lines co. Ltd. ואח' (פורסם
20 בנבו, 15.7.2015), נקבע בין היתר, כי לצורך הדיון בשאלת תחולתה של דוקטרינת הפורום הלא
21 נאות, נהוג להידרש לשלושה מבחנים עיקריים: מבחן "מירב הזיקות"; מבחן ציפיותיהם
22 הסבירות של הצדדים לגבי מקום ההתדיינות; ומבחן השיקולים הציבוריים (ראה רע"א
23 7342/11 כלל חברה לביטוח בע"מ נ' INCOMACS LTD ואח' (פורסם בנבו, 2.8.2012); רע"א
24 9328/12 נירימליק בע"מ נ' חברה באחריות מוגבלת סוברובה ואח' (פורסם בנבו, 21.4.2013);
25 ופרשת נייגל וויליאם לעיל).
26 65. ראשית, אדרש לטענת המבקשות בנוגע לתניית מקום השיפוט והדין החל על היחסים החוזיים
27 בין הצדדים. כאמור לעיל, לטענת המבקשות, בהתאם להסכם השימוש, סמכות הדיון נתונה
28 לבית המשפט בארה"ב, והדין החל הוא הדין של מדינת קליפורניה. משכך, טוענות המבקשות,
29 ברי כי בית המשפט הישראלי אינו הפורום הנאות לדון בתובענה. מנגד, טוענים המשיבים, כי
30 התנייה בדבר מקום השיפוט והדין החל הינה תנייה מקפחת בחוזה אחיד, ועל כן היא בטלה.
31 66. סעיף 5(א) לחוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982 (להלן: "חוק החוזים האחידים") קובע:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 "5. (א) תנאי בחוזה אחיד השולל או המגביל את זכות הלקוח לפנות
2 לערכאות משפטיות – בטל."
3

4 בסעיף 4 לחוק החוזים האחידים נקבע, בין היתר:

5 "4. חזקה על התנאים הבאים שהם מקפחים:

6 (6) תנאי השולל או המגביל זכות או תרופה העומדות ללקוח על פי דין, או
7 המסייג באופן בלתי סביר זכות או תרופה העומדות לו מכוח החוזה, או המתנה
8 אותן במתן הודעה בצורה או תוך זמן בלתי סבירים, או בדרישה בלתי סבירה
9 אחרת...

10 (8) תנאי השולל או המגביל את זכות הלקוח להשמיע טענות מסוימות
11 בערכאות משפטיות, או הקובע כי כל סכסוך בין הספק והלקוח יידון בבוררות...
12 (9) תנאי המתנה על הוראת דין בדבר מקום שיפוט או המקנה לספק זכות
13 בלעדית לבחירת מקום השיפוט או הבוררות שבהם יתברר סכסוך";
14

15 67. לעניין סעיף 5(א) לחוק החוזים האחידים קבע בית המשפט כאן (כב' השופט גרוסקופף) בת.צ.

16 39292-04-13 קלינגהופר נ' paypal pte. Ltd (פורסם בנבו, 31.5.2015) (להלן: "עניין
17 פייפאל"), כי משהמשיבה היא חברה הנותנת שירות, באמצעות האינטרנט, למאות אלפים של
18 אזרחים ישראלים, הוראה בדבר חיוב לקוחותיה הישראלים להתדיין בבית משפט במדינה
19 אחרת (תוך שמירה על זכותה לתבוע את לקוחותיה בישראל), ועל פי דין זר, הינה באופן מובהק
20 הוראה שכל תכליתה לחסום את דרכם של הלקוחות לממש את זכויותיהם כלפי המשיבה,
21 ובנסיבות אלה יש לראות בתנייה בדבר מקום השיפוט והדין החל כתניה בטלה בהתאם
22 להוראות סעיף 5(א) לחוק החוזים האחידים.

23 68. עוד נקבע בעניין פייפאל, כי אף אם אין המדובר בתנייה בטלה, הרי שמדובר בתניה שחזקה
24 עליה שהיא מקפחת, וזאת לאור סעיפים 4(6), 4(8) ו-4(9) לחוק החוזים האחידים.

25 69. יפים לעניינו אף הדברים הבאים אשר נקבעו על ידי בית המשפט בעניין פייפאל הנ"ל:

26 "ויובהר, השאלה של ברירת דין בחוזים הנכרתים באינטרנט בכלל, ושל
27 תוקפן של תניות שיפוט בחוזים אלו, היא שאלה שטרם נבחנה, למיטב
28 בדיקתי, באופן יסודי במשפט הישראלי. המקרה שלפניי אף אינו מצדיק
29 בחינה מעמיקה שכזו, מאחר שהוא מקרה קל, בו תאגיד ענק בינלאומי,
30 המשווק את שירותיו באופן ממוקד לשוק הישראלי, מבקש למנוע מהמוני
31 לקוחותיו הישראלים, שמרביתם הם עוסקים זעירים או צרכנים, להתדיין
32 בבתי המשפט בישראל על פי הדין הישראלי. לכך בוודאי לא ניתן להסכים.
33 פייפאל פועלת בכוונת מכוון בשוק הישראלי ממש כשם שתאגידי ענק
34 בינלאומיים אחרים, כדוגמת מיקרוסופט, פייסבוק וגוגל, פועלים בו. בית

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedIn forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 המשפט העליון הבהיר כי חברה בינלאומית המשווקת את סחורתה ללקוח
2 ישראלי צריכה לצפות כי תיתבע בישראל... העובדה שפעילותם של תאגידי
3 הענק הללו נעשית באופן עיקרי או בלעדי באמצעות האינטרנט, איננה מקנה
4 להם חסינות מפני התדיינות בבתי משפט בישראל ועל פי הדין הישראלי. אם
5 תאמר אחרת, צפויים אנו למצוא עצמנו במצב בו זכויותיו של הצרכן הישראלי
6 יהיו להפקר. התפתחות מסוכנת שכזו, אשר השלכותיה רק ילכו ויחמירו ככל
7 שיתחזק ויגבר המסחר האינטרנטי, יש לגדוע בעודה באיבה".

8 70. פסיקה ברוח דומה ניתן למצוא גם בהחלטת כב' השופטת שטמר בת.צ. 46065-09-14 בן חמו נ'

9 **Facebook Inc. ואח' (פורסם בנבו, 10.6.2016)** (להלן: "עניין בן חמו"), אשר קבעה, כי:

10 "נדמה שמי שמפיץ את מרכולתו כאמור צריך להיות נכון להיתבע בכל מדינה
11 שבה הוא עושה עסקים בהיקף משמעותי. בעיקר כך, כאשר קיים פער כה גדול
12 בין גודלה של פייסבוק בישראל, וכנראה גם שווי עסקיה, לבין כל אחד מן
13 המשתמשים, ואפילו כולם יחדיו. הנטל שיוטל על כל אחד מהם להתדיין
14 בחו"ל או לפי הדין החל בקליפורניה הוא נטל משמעותי, שעלול למנוע את
15 ההתדיינות במקרים רבים".

16 ובהמשך נקבע:

17 "פייסבוק בוודאי מרוויחה רווח כספי מן השימוש באתר, בין היתר מפרסום.
18 ממילא אין בעובדה כי השירות ניתן בחינם כדי להקנות לה חסינות מהתדיינות
19 בישראל, על פי הדין הישראלי. אף אם לפייסבוק אינטרס בריכוז התביעות
20 נגדה במקום מושבה של חברת האם, יש להציב אינטרס זה אל מול האינטרס
21 של קבוצת צרכנים גדולה בישראל. משקלו פוחת בשל פער הכוחות המובנה בין
22 הצדדים והיותו של ההסכם חוזה אחיד".

23 71. גם במקרים בהם לא דובר בתאגיד ענק בינלאומי כגון פייסבוק וגוגל, הכירה הפסיקה בכך

24 שנכון יהיה להחיל לפחות את החזקה לפיה מדובר בתנייה שהיא מקפחת ולקבוע כי החברה לא

25 סתרה חזקה זו. כך נקבע, למשל, בת.א. (ת"א) 39265-04-16 **Forex Capital Markets**

26 **Limited נ' דראל (פורסם בנבו, 23.11.2016)**. בעניין זה קבע בית המשפט, כי המגמה הרואה

27 בתניית שיפוט זר כתנייה מקפחת בחוזה אחיד, הלכה והתחזקה בשנים האחרונות, בעיקר

28 במקרים בהם דובר בהסכמים צרכניים, ובפרט במקרים בהם חברה אינטרנטית זרה ביקשה

29 לאכוף על לקוחותיה בישראל תניית שיפוט זר. במקרים אלה, קבע בית המשפט, העדיפה

30 הפסיקה את אינטרס הצרכן על פני אינטרס החברה הבינלאומית, והכירה בתניות שיפוט מעין

31 אלה כתניות מקפחות בחוזה אחיד.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

72. בימים אלה, ניתנה החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב- יפו (כב' השופטת רביד) **בעניין בוקינג הנ"ל**. בעניין זה, אשר נסיבותיו דומות לנסיבות העניין שבפני, נדונה בקשה להיתר המצאה מחוץ לתחום של בקשה לאישור תובענה ייצוגית. גם בעניין זה המשיבה לבקשת האישור הייתה חברה בינלאומית המשווקת את שירותיה באמצעות האינטרנט בין היתר ללקוחות ישראלים. בדומה לענייננו, גם בעניין זה נטען כי בהסכם השימוש של המשיבה, חברת Booking.com B.V, נקבעה תניית שיפוט זר אותה יש לכבד. בהחלטה מיום 3.2.17, קבעה כב' השופטת רביד, כי יש להחיל את קביעת בית המשפט בעניין פייפאל, בדבר היותה של התנייה תניה מקפחת בחוזה אחיד, גם בנסיבות העניין שלפניה, ואף הפנתה לקביעה בעניין בן חמו, לפיה תניית השיפוט הזר נועדה להרתיע את הלקוח הישראלי מפני מימוש זכויותיו המשפטיות.
73. דברים אלו יפים אף לענייננו, ואסביר. שעה שהמבקשות הינן חברות אינטרנטיות זרות, המשווקות את שירותיהן לקהל לקוחות רב בישראל, עליהן הן מבקשות להחיל תניית שיפוט זר, ונוכח מגמת הפסיקה כפי שמובאת לעיל, סבורתני כי יש לראות בתנייה בדבר מקום השיפוט והדין החל, המופיעה בהסכם השימוש, משום תניה מקפחת בחוזה אחיד, ולקבוע כי היא בטלה, בהתאם להוראות סעיף 5(א) לחוק החוזים האחידים, או למצער, לקבוע כי מדובר בתנייה שחזקה עליה שהיא מקפחת, כאמור בסעיף 4 לחוק החוזים האחידים.
74. משכך, הרי שאין בידי לקבל את טענת המבקשות, לפיה בשל תניית השיפוט המופיעה בהסכם השימוש, הפורום הישראלי אינו הפורום הנאות לדון בבקשה לאישור תובענה ייצוגית.
75. משקבעתי כי תניית השיפוט בטלה, יש לבחון האם הפורום הישראלי הוא הפורום הנאות לדון בבקשה לאישור תובענה ייצוגית, וזאת בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקה. בהקשר זה אציין, כי הנטל להראות כי הפורום המקומי אינו הפורום הנאות לדון בהליך מוטל על הנתבע, קרי על המבקשות (ראו: רע"א 4601/02 **ראדא תעשיות אלקטרוניות בע"מ נ' Bodstray co Ltd.**, פ"ד נח(2) 465, 472 (2004), וכן רע"א 2737/08 **ארבל נ' TUI AG** (פורסם בנבו, 29.1.2009) - להלן: **"עניין ארבל"**).
76. לצורך הכרעה בשאלה אם הפורום המקומי הוא הפורום הנאות - **"הטבעי"** לדון בתביעה, נדרש בית המשפט לבחון אם קיים פורום אחר בו מתקיימות באופן מובהק מירב הזיקות והקשר המהותי ביותר למקרה. **"רק אם האיזון בין הזיקות לפורום הישראלי לבין הזיקות לפורום הזר נוטה בכיור, באופן משמעותי, לפורום הזר, יחליט כי אין הוא הפורום הנאות"**. (ראו: רע"א 2705/97 **הגבס א' סיני (1989) בע"מ נ' The Lockformer Co ואח'**, פ"ד נב(1) 109, 114 (1998); ע"א 45/90 **ש' עבאדה נ' ת' עבאדה**, פ"ד מח(2) 77 (1994); רע"א 4716/93 **החברה הערבית לביטוח שכס נ' זריקאת**, פ"ד מח(3) 265 (1994)).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

77. עוד נקבע בפסיקה, בהקשר זה, כי ככל שהעניין נושא אופי ישראלי רב יותר, כך תהיה הנטייה לקבוע שהפורום המתאים לדון בתובענה הינו בית המשפט בישראל והיפוכו של דבר (ע"א 837/87 סרג'יו הוידה נ' דן הינדי, פ"ד מ"ד(4) 545 (1990)). כאמור לעיל, על המבקשות היה לשכנע את בית המשפט כי הכף נוטה לטובת פורום זה.
78. לטענת המבקשות, מבחן מירב הזיקות מעלה בבירור כי בית המשפט הישראלי איננו הפורום הנאות והטבעי לדון בתובענה זאת בהינתן העובדה כי המבקשות הינן חברות זרות; עובדי המבקשות מצויים בחו"ל; שרתי המבקשות מצויים בחו"ל ודיון בבית המשפט הישראלי יביא לכך שהמבקשות יאלצו לנהל תביעות בלא פחות משלוש יבשות. לטענת המבקשות, עניינן שונה בתכלית מענייני בן חמו, עניין פייפאל ועניין בוקינג הנ"ל, שכן האתר שהן מנהלות אינו בעברית, הן אינן מפרסמות בעברית, אין להן עובדים או משרדים בישראל ואין אינן רואות את הציבור הישראלי כייחודי ואינן פועלות באופן ממוקד ומכוון כלפיו. בהקשר זה מפנות המבקשות לחקירת המשיב 1, בעמ' 5 לפרוטוקול, שורות 21-31.
79. אינני מקבלת טענה זו. כפי שנקבע בהלכת אשבורן, חברה בינלאומית המשווקת את סחורתה ללקוח ישראלי צריכה לצפות כי תיתבע בישראל. הלכה זו חלה, ואף ביתר שאת, כשמדובר בתאגיד ענק בינלאומי המשווק מוצר או שירות לעשרות ומאות אלפי לקוחות בישראל. העובדה שפעילותן של המבקשות נעשית באמצעות האינטרנט, איננה מקנה להן חסינות מפני התדיינות בבתי משפט בישראל ועל פי הדין הישראלי (ראה עניין פייפאל לעיל).
80. זאת ועוד, בפסיקה מסתמנת מגמה של צמצום ההיענות לטענת "פורום לא נאות", זאת בעקבות ההתפתחויות שחלו באמצעי התחבורה ובדרכי התקשורת המודרניות, אשר הפכו את העולם רחב הידיים ל"כפר גלובלי קטן" (ראה: רע"א 9810/05 Martin J. Hecke נ' Pimcapco Limited (פורסם בנבו, 30.8.2009); רע"א 9141/00 Franz Lang נ' ירון מרכוס פ"ד נו(1) 118 (2001); רע"א 2903/96 מסיקה נ' דולנס, פ"ד נב(1) 817, 821 (1998)). בעניין זה נפסק בין היתר: " ... תכליתה של דוקטרינת הפורום הלא נאות היא למנוע מהנתבע ומבית המשפט הליכים שאינם יעילים באופן בולט, עקב ניהול התביעה בפורום המקומי... יחד עם זאת, הגישה המסתמנת בפסיקתנו הינה כי הערכאות בישראל לא ייטו להיענות בקלות לטענת פורום לא נאות. הטעם לכך כפול: ראשית, כפי שכבר נאמר, הכלל הוא כי משקנתה ערכאה בארץ סמכות-שיפוט, עליה להפעיל סמכותה. סטייה מכלל זה לא תעשה כדבר שבשגרה. הטעם השני הינו כי נוכח ההתפתחויות שחלו בתקשורת ובדרכי התנועה המודרניים, יינתן פחות משקל לקשייו של נתבע לבוא עם עדין לארץ אחרת. משכך – הנטייה להעתר לטענת פורום לא נאות, מצטמצמת..."

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 ראו בג"צ 8754/00 רון נ' בית הדין הרבני הגדול, פ"ד נו(2) 625, עמ' 660 – 661 (2002); ע"א
- 2 (ת"א) 53829-02-14 מנטפילד (1983) בע"מ נ' ALISON TRANSPORT INC. ואח' (פורסם
- 3 בנבו, 8.2.2015)).
- 4 81. בעניינינו, סבורתני כי המבקשות לא השכילו להוכיח כי מירב הזיקות נוטות באופן מובהק
- 5 לפורום הזר - בית המשפט בקליפורניה. כך, המעשים נשוא התובענה נעשו, כאמור, באמצעות
- 6 רשת האינטרנט ומשכך, כפי שקבעתי לעיל, ניתן לומר כי נעשו במקום קבלתו של הדואר
- 7 האלקטרוני קרי מדינת ישראל. זאת ועוד, הנפגעים ממעשים אלו, הם המשיבים ומי שהם
- 8 מבקשים לייצג, אזרחים ישראלים. נזקם של המשיבים והקבוצות אותן הם מבקשים לייצג
- 9 נגרם בעיקרו בישראל.
- 10 82. לאור האמור, ובהינתן העובדה כי עשרות אם לא מאות אלפי משתמשים עושים שימוש
- 11 בשירותיהם של המבקשות בישראל, אזי דומה כי קיימת זיקה ברורה למחלוקת ולמדינת
- 12 ישראל.
- 13 83. המבקשות מוסיפות וטוענות, כי עדיהם מצויים מחוץ לישראל וקיום הדיון בארץ יקשה עליהם
- 14 בהצגת עדויותיהם. טענה זו לא פורטה כדבעי ולא נתמכה בתצהיר. כמו כן, עדי המשיבים
- 15 מצויים בישראל, כך שהקושי בהבאתם לדיון זהה הן ביחס לפורום הישראלי והן ביחס לפורום
- 16 הזר. בהקשר זה, יש ליתן את הדעת לפסיקה הנוהגת, אשר אינה רואה עוד בטעם זה ובטעמים
- 17 של קושי לוגיסטי משום בסיס להעדפת הפורום הזר:
- 18 "להנחה זו, שעל-פיה בדרך כלל יטה בית-המשפט לדחות טענת פורום לא
- 19 נאות, ישנו רציונל נוסף.
- 20 רציונל זה מבוסס על ההתפתחויות שחלו בתקשורת ובדרכי התנועה
- 21 המודרניים. בעבר, קשיים שנגרמו לנתבעים, אשר נדרשו להתדיין בפני פורום
- 22 זר, היו רבים ואמיתיים. אלה נבעו הן מקשיי הקומוניקציה והן מעלותם הרבה.
- 23 בימנו, בעידן מטוסי הסילון, הטלפון הסלולרי, הפקסימיליה והאינטרנט,
- 24 איבדו קשיים אלה חלק ניכר מעוצמתם, העולם כולו הולך והופך ל"כפר אחד
- 25 גדול", שבו למרחקים שבין מקום אחד למשנהו אין עוד אותה משמעות מכבידה
- 26 כבעבר.
- 27 להיפך, אין להפריז במשקל שניתן לקשייו של נתבע לבוא עם עדיו לארץ אחרת,
- 28 ומכאן גם מתבקש שהנטייה להיעתר לטענת פורום לא נאות תלך ותקטן".
- 29 (הדגשה שלי - מ.ע.א. - רע"א 2705/97 הנ"ל, בעמוד 114).
- 30 לעניין הנטייה הגוברת להמעיט מטענת "פורום לא נאות" בעידן הגלובלי ראו בנוסף: רע"א
- 31 2903/96 הנ"ל, רע"א 749/05 Insight Venture Partners IV L.P נ' טכנו הולד אחד בע"מ

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 פורסם בנבו, 11.4.2005); בע"מ 9914/09 פלונית נ' פלונית (פורסם בנבו, 19.1.2010); וכן רע"א
2 2939/13 הנ"ל.
3
4 84. גם בחינת הציפיות הסבירות של הצדדים מוליכה למסקנה דומה. כפי שצוין לעיל, על תאגיד
5 ענק שמשווק את סחורתו במדינות שונות לצפות כי הוא עלול להיתבע באחת מן המדינות בהן
6 הוא פועל. הדברים יפים גם לענייננו. אמנם הסכם השימוש כלל גם תניית שיפוט, אולם
7 משקבעתי כי תניה זו בטלה, אין ללמוד ממנה דבר, בפרט לא אודות ציפיות הצדדים. נהפוך
8 הוא, עילת התביעה המשותפת לציבור המשתמשים הישראלים מובילה לציפייה סבירה בדבר
9 התדיינות בישראל דווקא. (ראו עניין בן חמו הנ"ל, בעמ' 17). בעידן הכפר הגלובלי, ציפיתן
10 הסבירה של המבקשות, הנותנות שירותים ברשת האינטרנט, צריכה להביא בחשבון את
11 האפשרות שתתבענה לדין על ידי בכל אחת מארצות העולם בהן קיימת נגישות לשירותיהן בגין
12 שימוש הנעשה בה, העולה לכאורה כדי מעשה עוולה, לרבות ובמיוחד במקום מושבו של הנפגע,
13 כאשר זהותו ברורה וידועה לו.
14 85. באשר לטענת המבקשות, לפיה קביעה כי ישראל הינה הפורות הנאות תוביל לכך שיאלצו
15 להתדיין בעשרות מדינות בשלוש יבשות, יפים הדברים שנאמרו **בהלכת אשבורן** לעיל:
16 **"... עוד בשנת 1967 אמר בית המשפט העליון את הדברים הבאים: "... יצרן**
17 **של ציוד המבקש לשווק את תוצרתו ברחבי תבל חייב להשלים עם האפשרות**
18 **שבאחד הימים הוא ייתבע לדין באחת הארצות שעמן הוא מבקש לסחור" (ענין**
19 **ליבהר, עמ' 251; ראו גם ענין הגבס, עמ' 115). משכך הסיכון שביום מן הימים**
20 **תיקרא המשיבה למשפט בישראל, הינו סיכון טבעי וצפוי".**
21 86. באשר לשיקולים הציבוריים, בדומה לקביעת בית המשפט בעניין בן חמו, סבורה אני כי הפורום
22 הישראלי הוא הפורום שיש לו עניין אמיתי לדון בתובענה (ראו גם עניין ארבל, בפסקה 17), שעה
23 שלפורום זה אינטרס לשמוע את טענותיהם של קהל המשתמשים הישראלים, אשר נפגעו,
24 לכאורה, מפעילות תאגיד בינלאומי הפועל בשוק הישראלי באמצעות האינטרנט, ולאפשר להם
25 להתדיין בישראל. מסקנה אחרת תפגע קשות בצרכן הישראלי (עניין פייפאל, בפסקה 20).
26 87. לאור האמור, מבחן מירב הזיקות אינו נוטה, לשיטתי, באופן משמעותי ומובהק לבית המשפט
27 הזר, כמו גם מבחן ציפיות הצדדים, והשיקולים הציבוריים. סבורתני, כאמור לעיל, כי בעידן
28 ה"כפר הגלובלי", המאופיין בעיקר בשימוש ברשת האינטרנט, אין עוד מקום לגישה, לפיה
29 "הולך התובע אחר הנתבע" ועל תאגידי ענק המספקים את שירותיהם לרחבי העולם באמצעות
30 האינטרנט לקחת בחשבון אפשרות כי יתבעו לדין במקום מושבם של הצרכנים הטוענים לפגיעה
31 כתוצאה משירות זה, כאשר זהותם ברורה וידועה להם. משכך, אין לקבל את טענת המבקשות
32 לפיה הפורום הישראלי אינו הפורום הנאות לדון בהליך.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 10822-02-15 לנואל ואח' נ' linkedln forporation ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1

2

סוף דבר

3 88. לאור כל האמור לעיל, מורה אני על דחיית הבקשה, כך שהיתר ההמצאה מחוץ לתחום השיפוט
4 שניתן יעמוד על כנו.

5 89. תשובת המבקשות לבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית תוגש תוך 90 יום בהתאם
6 להסכמה הצדדים מיום 1.11.2016.

7 90. המבקשות תישאנה בהוצאות המשיבים ובשכ"ט עו"ד בבקשה זו בסך כולל של 15,000 ₪.

8

9

החלטה ניתנה על ידי כרשמת.

10

11

12

13

14

המזכירות תשלח העתק החלטתי זו לצדדים.

15

משימה למתן החלטה בהתאם.

16

17

18

19

ניתנה היום, י"ג ניסן תשע"ז, 09 אפריל 2017, בהעדר הצדדים.

20

מיכל עמית - אניסמן, שופטת

21

22